



TÍTULO SUPERIOR EN CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DE BENS CULTURAIS

Escola Superior de Conservación e Restauración de BBCC de Galicia

Materia: Técnica e práctica da conservación activa e preventiva dos bens arqueolóxicos

Departamento: Conservación e restauración de materiais arqueolóxicos

Obrigatoria da especialidade

Curso: 4º arqueoloxía

Cuadrimestral

8 ECTS

Teórico-práctica

Profesora: Profesor: Sonia Seco Lanzós
sonia.seco@edu.xunta.es

Horario: 10 horas semanais

DESCRICIÓN DA MATERIA

Aplicación dos sistemas e técnicas de intervención para a conservación activa e preventiva, e restauración dos bens arqueolóxicos. Estudio de alteracións, para establecer diagnoses e propostas de tratamento. Definición dos criterios de intervención. Execución dos tratamentos de conservación-restauración propios, mediante obra real ou, ocasionalmente maquetas. Elaboración de informes.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e a comunicación.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos
T9	Integrarse adecuadamente en equipos multidisciplinares e en contextos culturais diversos
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X1	Contextualizar o ben cultural, entendendo o seu significado como testemuña documental para o seu respecto e transmisión.
X2	Coñecer e identificar a composición material do ben cultural e os procedementos e técnicas empregados na súa elaboración.
X4	Determinar os exames ou análises precisos e avaliar os seus resultados.
X7	Deseñar sistemas e tratamentos de conservación e restauración
X11	Acadar a capacidade de colaborar e traballar en equipo con outros profesionais, establecendo os mecanismos axeitados de comprensión e



	diálogo interdisciplinario.
X15	Coñecer os riscos laborais e as medidas e normas de seguridade e saúde e a súa aplicación para o restaurador, os bens culturais e o medio
X16	Avaliar a eficacia dos tratamentos realizados.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE DE ARQUEOLOXÍA	
EA1	Diagnosticar as alteracións dos bens arqueolóxicos e dos seus materiais constitutivos mediante o seu exame, identificación, análise e valoración.
EA2	Decidir e executar os tratamentos máis adecuados a cada caso, poñendo en práctica os coñecementos, os criterios, os procedementos técnicos e as habilidades e destrezas adquiridas.
EA4	Planificar, documentar e facer o seguimento do proceso de conservación e restauración dos bens arqueolóxicos, aplicando a metodoloxía de traballo pertinente.
EA5	Establecer un diálogo interdisciplinario con outros profesionais relacionados co ámbito do patrimonio cultural, especialmente no concernente ao arqueolóxico.
EA 8	Realizar unha análise crítica da metodoloxía, os tratamentos e os materiais empregados e avaliar a eficacia da intervención realizada.
EA10	Utilizar os recursos que as novas tecnoloxías facilitan para o desenvolvemento do exercicio profesional.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA MATERIA	
Coñecer os tipos de metais arqueolóxicos, os procesos e axentes de alteración específicos.	
Acadar a capacidade para diagnosticar o estado dos metais arqueolóxicos	
Acadar a capacidade para deseñar e executar proxectos de conservación sobre metais arqueolóxicos	

UNIDADES DIDÁCTICAS		
Unidade	Subtemas	% no total da materia
1. Materiais óseos.	1.1. Estrutura física e composición química	60%
	1.2. Procesos de alteración.	
	1.3. Tratamentos.	
2. Madeira	2.1. Procesos de alteración.	20%
	2.2. Tratamentos.	
3. Pel, coiro e similares	3.1. Composición	20%
	3.2. Procesos de alteración.	



	3.3. Tratamentos.	
--	-------------------	--

PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Metodoloxías	Horas aula	Horas fóra	Total
Actividades introductorias	1		1
Sesión maxistral	39		39
Memoria de prácticas e comentario crítico de artigos especializados	5	8	13
Prácticas	135		135
Estudo e/ou traballo autónomo		12	12
Total	180	20	200

METODOLOXÍA DOCENTE	
Metodoloxía	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a presentar a materia e tomar contacto co alumnado.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor das bases teóricas da materia, sobre as que construír o traballo autónomo, utilizando as sesións maxistrais e outras ferramentas aportadas.
Memoria de prácticas ou comentario crítico de artigos especializados	Actividades para promover a reflexión, síntese e establecer conclusións, ben sexa a partir do traballo práctico realizado ou a partir dun artigo con temática relacionada.
Prácticas	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais.
Estudo e/ou traballo autónomo	Estudo individual

SISTEMAS DE AVALIACIÓN		
Método	Criterios	% avaliación
Probas escritas	-Aplicación dos coñecementos adquiridos	50%



(exame)	-Corrección nos contidos e na expresión.	
Informes e comentarios críticos	Puntualidade na entrega. Imprescindible para poder aprobar a tarefa e participar na presentación na aula. - Rigor técnico, asimilación e grao de aplicación de conceptos teóricos. - Participación nas postas en común	25%
Observación sistemática	- (5 %) Capacidade de aplicar coñecementos teóricos, tomar decisións, resolver problemas - (5%) Responsabilidade: traballo práctico e entregas; no taller (tarefas comúns, coidado do taller, etc.) e en relación ós compañeiros - (5%) Organización: capacidade para rematar traballos en tempo (prácticas e entregas); capacidade para manter orde nos espazos de traballo (individual e taller) - (5%) Calidade: interese por traballos ben feitos (traballo práctico taller e entregas); delicadeza á hora de traballo práctico; esforzo por mellorar - (5%) Interese demostrado: asistencia; participación en postas común; colaboración	25%
Total		100 %

OUTROS COMENTARIOS A AVALIACIÓN E MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Dado o carácter práctico da materia, a asistencia é necesariamente obrigatoria. A non asistencia ás clases implicará a imposibilidade do desenvolvemento correcto da materia, repercutindo necesariamente na cualificación.

CONVOCATORIA ORDINARIA

Avaliarase, de forma continuada, o progreso do proceso de aprendizaxe, incluíndo todos os resultados acadados no traballo continuado de clase, os exercicios e traballos entregados no tempo estipulado ou os exames propostos ao longo do curso. Isto significa que:

- Os alumnos deberán realizar todos os traballos e exames establecidos ao longo do curso.
- Na porcentaxe relativa ás probas escritas é imprescindible acadar un mínimo dun 25% para poder sumar co resto de notas e superar a materia.
- O alumno que acumule un nº de faltas, non xustificadas, superior ao 25%, non



realice as probas, exercicios e informes propostos ou non acade unha puntuación mínima de 5, terá que presentarse a un exame final que consistirá no seguinte: proba escrita dunha diagnose e/ou proposta de tratamento de unha ou varias pezas, para avaliar o seu grao de competencia e, unha vez superada esta, unha proba práctica

CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

O alumno terá que realizar unha proba escrita para avaliar o seu grao de competencia e, unha vez superada esta, unha proba práctica da materia.

ATENCIÓN PERSONALIZADA

Ofreceráse atención personalizada ao alumnado durante todo o curso. As titorías docentes desenvolveranse no horario establecido ó efecto.

BIBLIOGRAFÍA RECOMENDADA

- BERDUCOU, M.C. (Coord). La conservation en archeologie. Masson, París 1990
- CRONYN, J.M. The elements of archaeological conservation Routledge, London /1990
- GARCÍA FORTES, S. Y FLOS TRAVIESO, N. Conservación y restauración de bienes arqueológicos. Ed. Síntesis, 2008
- GARCÍA ESTEBAN, L. La madera y su anatomía. Mundi Prensa Libros S.A. 2003